

11. sabor

Hrvatske demokratske zajednice

Bosne i Hercegovine

Mostar, 13. svibnja 2011.

STATUT

PROGRAM

**PROGRAMSKA
DEKLARACIJA**

Hrvatske demokratske zajednice
Bosne i Hercegovine

11. sabor

Hrvatske demokratske zajednice

Bosne i Hercegovine

Mostar, 13. svibnja 2011.

**STATUT
PROGRAM
PROGRAMSKA
DEKLARACIJA**

Hrvatske demokratske zajednice
Bosne i Hercegovine

Mostar, 13. svibnja 2011.

SADRŽAJ

Statut	5
Temeljne odredbe	5
Članstvo	6
Ustrojstvo	8
Stegovna odgovornost članova	21
Nadzorna tijela	22
Zasebni načini organiziranja i djelovanja	23
Način izbora i trajanje mandata	24
Financije i sredstva za rad	24
Statusne promjene	25
Prijelazne i zaključne odredbe	25
Program	27
Proslov	27
Temeljna načela	27
Demokracija	28
Obitelj	28
Mladež	28
Starije osobe	29
Hrvatski branitelji	29
Crkve i vjerske zajednice	29
Bosna i Hercegovina	30
Pravna država	31
Dioba vlasti	31
Obrambena i sigurnosna politika	31
Monetarna politika	31
Porezna politika	32
Državna uprava i lokalna samouprava	32
Povratak	32
Politika zapošljavanja	32
Socijalna politika	33
Zdravstvo	33
Gospodarstvo	33
Vanjska politika	35
Iseljenišтво	35
Odnosi s Republikom Hrvatskom	36
Znanost i tehnologija	36
Sveučilište – visoko obrazovanje	36
Predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo	37
Kultura i kulturno-povijesno nasljeđe	38
Šport	38
Mediji	38
Ekologija	38
Zaključak	39
Programska deklaracija	41

STATUT

TEMELJNE ODREDBE

Naziv stranke i sjedište

Članak 1.

Naziv stranke je: HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BOSNE I HERCEGOVINE (u daljnjem tekstu: HDZ BiH).

Skraćeni naziv stranke je: HDZ BiH.

Sjedište HDZ-a BiH je u Mostaru.

Hrvatska demokratka zajednica BiH.

Članak 2.

HDZ BiH je narodna stranka, koja okuplja sve slojeve hrvatskoga naroda i drugih građana Bosne i Hercegovine, čiji se program temelji na načelima demokracije i kršćanske civilizacije, te drugim vrijednostima koje su u tradiciji hrvatskoga naroda.

HDZ BiH je i socijalna stranka jer zastupa interese svih društvenih slojeva.

HDZ BiH je otvoren za pripadnike svih naroda i nacionalnih manjina koji prihvaćaju Program i Statut ove stranke.

HDZ BiH je suvremena stranka jer uvažava dosege moderne uljudbe.

HDZ BiH je slobodnjačka stranka jer promiče ideju i sustav sloboda za svakoga i svugdje.

HDZ BiH je državotvorna stranka jer promiče hrvatski nacionalni interes, čuva tra-

diciju i identitet hrvatskoga naroda i vriednosti Domovinskog rata.

HDZ BiH je europska stranka jer prihvaća europske standarde i budućnost Bosne i Hercegovine vidi u zapadnoeuropskim integracijama.

Područje djelovanja

Članak 3.

HDZ BiH djeluje u Bosni i Hercegovini i u inozemstvu.

HDZ BiH djeluje u Bosni i Hercegovini u skladu sa svojim statutom, a u inozemstvu u skladu sa Statuom i Pravilnikom koji donosi Središnji odbor HDZ-a BiH i u okviru pravnog poretka dotične države.

Pečat, znak, himna, zastava i članska iskaznica

Članak 4.

HDZ BiH ima pečat okruglog oblika s tekstom „Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine – Mostar“, a u sredini je znak HDZ-a.

Znak je u obliku velikoga latiničnog slova „H“, obojen crvenom, bijelom i plavom bojom na isti način kao hrvatska trobojnica, u kojem poprečnica predstavlja splet slova „D“ i „Z“, izveden u obličju hrvatskog tropleta.

HDZ BiH može imati svoju himnu koja će se regulirati posebnom odlukom Središnjeg odbora.

Zastava HDZ-a BiH je svjetlo plave boje sa znakom HDZ-a u sredini, ispod kojega piše „Bosna i Hercegovina“.

Izgled i sadržaj članske iskaznice utvrđuje Predsjedništvo na prijedlog Glavnog tajništva HDZ-a BiH.

Javnost rada

Članak 5.

Rad HDZ-a BiH i njegovih tijela je javan. Zasjedanje pojedinih tijela HDZ-a BiH može njihovom odlukom biti zatvoreno za javnost.

Stranačka glasila

Članak 6.

HDZ BiH ima svoju web stranicu, a može imati i druga stranačka glasila.

Stranka će se radi ostvarivanja svoga programa služiti i ostalim sredstvima javnog priopćavanja.

Odnosi prema drugim strankama i udrugama

Članak 7.

HDZ BiH surađuje sa srodnim strankama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

HDZ BiH se može temeljem odluke Središnjeg odbora učlanjivati u međunarodne udruge srodnih stranaka, ako to pridonosi ostvarivanju njegovih programskih ciljeva.

HDZ BiH ima posebne odnose s HDZ-om Hrvatske i oni će se urediti posebnim sporazumom temeljem odluke Predsjedništva HDZ-a BiH.

ČLANSTVO

Uvjeti za stjecanje članstva

Članak 8.

Članom HDZ-a BiH može postati osoba koja je navršila 16 (šesnaest) godina života, te:

- prihvaća načela, program i statut Stranke,
- izražava spremnost promicati ciljeve Stranke,
- nije član koje druge stranke,
- prihvaća pravila etičkog kodeksa HDZ-a BiH.

Učlanjenje

Članak 9.

Osoba koja želi postati članom HDZ-a BiH dužna je ispuniti i potpisati pristupnicu ovoj stranci, te je dostaviti pripadajućem Općinskom odnosno Gradskom odboru HDZ-a BiH ili Odboru HDZ-a BiH za Distrikt Brčko, koji odlučuje o primanju u članstvo Stranke.

Osoba koja želi postati članom HDZ-a BiH može to učiniti popunjavanjem pristupnice na web stranici Stranke koju mora potvrditi mjerodavni općinski, gradski ili odbor HDZ-a BiH za Distrikt Brčko.

Ako mjerodavni općinski, odnosno gradski, odbor HDZ-a BiH ili Odbor HDZ-a BiH za Distrikt Brčko, utvrdi kako osoba koja želi upis u članstvo ne ispunjava uvjete iz članka 8. ovog statuta, ovlašten je osporiti upis te osobe u članstvo Stranke.

Osoba čije je primanje u članstvo HDZ-a BiH osporeno može uputiti priziv mjesno

nadležnom županijskom/regionalnom odboru HDZ-a BiH čija je odluka konačna.

Predsjednik HDZ-a BiH također može donijeti odluku o primanju u članstvo Stranke.

Središnja evidencija članova HDZ-a BiH vodi se u Glavnom tajništvu Stranke, a za svaku općinsku i gradsku organizaciju, odnosno organizaciju u Distriktu Brčko, u dotičnim općinskim, gradskim, odnosno u Odboru HDZ-a BiH za Distrikt Brčko.

Svaki općinski i gradski odbor, te Odbor HDZ-a BiH u Distriktu Brčko dužan je stalno ažurirati popis članova na području svojega djelovanja, te o promjenama obavještavati Glavno tajništvo Stranke.

Područna pripadnost člana

Članak 10.

Član HDZ-a BiH pripada jednoj općinskoj, odnosno gradskoj, organizaciji HDZ-a BiH ili organizaciji Stranke za Distrikt Brčko prema mjestu prebivališta.

Dođe li do preseljenja, član se mora odjaviti u dotadašnjoj organizaciji, te navesti novu adresu, kako bi se mogao upisati u drugu organizaciju HDZ-a BiH.

Višestruko članstvo nije dopušteno.

Prava i obveze članova

Članak 11.

Član HDZ-a BiH ima pravo u temeljnoj organizaciji kojoj pripada, te u svim tijelima kojih je član, sudjelovati u političkom oblikovanju Stranke, poglavito raspravama, prijedlozima i zahtjevima te odlučivati s tim u svezi. On ima i pravo na obavješćivanje od stranačkih tijela, dužnosnika

Stranke i izabranih vijećnika i zastupnika.

Član HDZ-a BiH je dužan redovito dolaziti na sastanke organizacija, odnosno tijela Stranke kojima pripada.

Član HDZ-a BiH ima pravo birati i biti biran u stranačka tijela.

Unutar opće stranačke usmjerenosti, član HDZ-a BiH mora zastupati i promovirati program i interese Stranke, pridržavati se Statuta HDZ-a BiH i etičkog kodeksa ponašanja u Stranci, te poštovati stranačku stegu.

Član HDZ-a BiH može obnašati dužnost predsjednika na jednoj organizacijskoj razini.

Član HDZ-a BiH obvezan je plaćati članarinu.

Obveze dužnosnika, zastupnika i vijećnika

Članak 12.

Dužnosnici, zastupnici i vijećnici obvezni su izvješćivati o svom radu i raspravljati s članovima o svim političkim pitanjima iz područja njihova djelokruga, te se odazvati na svaki obrazloženi poziv svoga temeljnog ogranka ili organizacije.

Članovi HDZ-a BiH koji su izabrani kao zastupnici u zakonodavnim tijelima BiH, entiteta, županija, gradova i općina, dužni su svoj mandat obvezno vratiti HDZ-u BiH, ako prijeđu u drugu stranku, osnuju novu stranku ili žele postati neovisnima.

Prestanak članstva

Članak 13.

Članstvo prestaje:

a) smrću člana,

- b) istupanjem iz Stranke,
- c) isključenjem,
- d) kandidiranjem na izborima u BiH i inozemstvu bez suglasnosti Predsjedništva HDZ-a BiH,
- e) podnošenjem ostavke na članstvo ili dužnost u zastupničkim, izvršnim i drugim tijelima vlasti, bez prethodne suglasnosti nadležnog tijela HDZ-a BiH, te
- f) upisom u drugu stranku.

Član ima pravo istupiti iz HDZ-a BiH podnošenjem pisane izjave o istupanju. Izjavu podnosi tijelu ovlaštenom za donošenje odluke za primanje u članstvo.

Član HDZ-a BiH može biti isključen ako teže povrijedi članske obveze.

O isključenju odlučuju tijela utvrđena ovim statutom protiv čijih je odluka dopušten priziv.

Članu HDZ-a BiH koji se upiše u drugu stranku prestaje članstvo činom upisa. Odluku kojom se utvrđuje prestanak članstva donosi tijelo ovlašteno za donošenje odluke za primanje u članstvo, a za članove središnjih tijela Predsjedništvo Stranke.

Počasno članstvo i priznanja HDZ-a BiH

Članak 14.

HDZ BiH ima i počasne članove.

Počasne članove, na prijedlog Predsjedništva Stranke, proglašava Sabor HDZ-a BiH, a između zasjedanja Sabora to obavlja Središnji odbor Stranke.

U Središnjici HDZ-a BiH ustrojiti će se evidencija počasnih članova.

Članovima i počasnim članovima te drugim fizičkim i pravnim osobama mogu se dodjeljivati priznanja u skladu s Pravilnikom koji donosi Predsjedništvo HDZ-a BiH.

USTROJSTVO

Temeljne odredbe

Članak 15.

HDZ BiH je ustrojen na područnom načelu.

HDZ BiH se sastoji od temeljnih organizacija-ogranaka, općinskih i gradskih organizacija, županijskih i regionalnih organizacija, te organizacije u Distriktu Brčko.

Temeljna organizacija HDZ-a BiH jest ogranak Stranke, a iznimno općinski ili gradski odbor gdje ima manje od 30 članova HDZ-a BiH.

Ako nema uvjeta za ustrojavanje ogranaka u okviru općinske, odnosno gradske organizacije HDZ-a BiH, iznimno se ustanovljuje jedinstvena općinska ili gradska organizacija HDZ-a BiH kao temeljna organizacija Stranke.

Tada poslove iz djelokruga Izvršnog odbora ogranaka obavlja predsjednik općinskog, odnosno gradskog odbora.

Odluku o ustrojavanju ogranaka donosi općinski, odnosno gradski odbor HDZ-a BiH, kada broj članova općinske ili gradske organizacije prijeđe brojku od najmanje 50 članova, uz uvjet da ogranci ne smiju imati manje od 5 članova.

Ogranci

Članak 16.

Na području na kojem je ustrojen, ogranak HDZ-a BiH djeluje u sastavu općinske ili gradske organizacije.

Ogranak Stranke vodi Izvršni odbor ogranka koji se sastoji od 5 do 7 članova, biranih na skupštini ogranka.

Predsjednika Izvršnog odbora ogranka HDZ-a BiH bira Izvršni odbor na svojoj konstituirajućoj sjednici.

Izvršni odbor na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara ogranka, koji čine Predsjedništvo Izvršnog odbora.

Predsjednik Izvršnog odbora ogranka priprema njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka Izvršnog odbora, te je dužan na svakoj sjednici Odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.

Predsjednik Izvršnog odbora ogranka dužan je sazvati njegovu sjednicu najmanje jednom mjesečno.

Skupštinu ogranka saziva Izvršni odbor ogranka, a Skupština se obvezno saziva i na zahtjev najmanje 25% članova HDZ-a BiH dotičnog ogranka.

Zadaće ogranaka

Članak 17.

Zadaće ogranaka HDZ-a BiH jesu poglavito:

- raspravljavanje o političkim pitanjima i odlučivanje o svim problemima u okviru svojeg djelokruga;
- provođenje stranačke politike na području ogranka;

- određivanje kandidata na izborima za tijela mjesne samouprave na području ogranka;
- sudjelovanje u predlaganju kandidata na izborima za tijela lokalne samouprave;
- nakon obavljenih izbora, obvezno analiziranje postignutih rezultata; te
- iniciranje i organiziranje aktivnosti na poboljšanju uvjeta života u području djelovanja ogranka.

Općinske organizacije

Članak 18.

Na području općine djeluje općinska organizacija HDZ-a BiH koju čine svi članovi Stranke na području te općine.

Općinsku organizaciju vodi općinski odbor (OO) HDZ-a BiH koji se sastoji od 7 do 21 člana biranih na skupštini općinske organizacije Stranke.

Članovi OO Stranke po dužnosti su i: predsjednik OO Mladeži HDZ-a BiH, predsjednica OO Zajednice žena HDZ-a BiH, predsjednici klubova vijećnika HDZ-a BiH u općinskim vijećima (OV), predsjedatelj/dopredsjedateljji OV te načelnici/donačelnici općina, ako su članovi ove stranke.

Predsjednika OO HDZ-a BiH bira OO na svojoj konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno s predsjednikom OO Mladeži i predsjednicom OO Zajednice žena HDZ-a BiH čine Predsjedništvo OO HDZ-a BiH.

Za predsjednika OO HDZ-a BiH može biti birana samo osoba koja je neposredno

izabrana u OO na izornoj skupštini općinske organizacije HDZ-a BiH.

Predsjednik OO priprema i saziva njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka OO, te je dužan na svakoj sjednici Odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.

Predsjednik OO HDZ-a BiH sjednice OO saziva po vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jednom dvomjesečno.

Skupštinu općinske organizacije saziva OO.

OO može prema potrebi dopuniti stanoviti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na Izornoj skupštini općinske organizacije HDZ-a BiH.

Zadaće općinskih odbora

Članak 19.

Zadaće OO HDZ-a BiH jesu poglavito:

- a) raspravljanje političkih problema i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
- b) odgovornost za provedbu stranačke politike na području općine;
- c) imenovanje stalnih i privremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
- d) sudjelovanje u predlaganju kandidata od općinske do razine BiH;
- e) predlaganje kandidata na izborima za tijela lokalne samouprave i kandidata za čelne dužnosti na razini općine;
- f) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela Stranke;
- g) odlučivanje o primanju novih članova u članstvo Stranke sukladno ovom statutu;

h) odlučivanje u prvom stupnju o stegovnoj odgovornosti članova, sukladno ovom statutu;

i) donošenje odluka o osnivanju i raspuštanju temeljnih ogranaka Stranke; te

j) nakon obavljenih izbora, obvezno analiziranje postignutih rezultata.

OO HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Gradska organizacija

Članak 20.

Na području grada djeluje gradska organizacija HDZ-a BiH koju čine svi članovi Stranke na području toga grada.

Gradsku organizaciju vodi gradski odbor (GO) HDZ-a BiH koji se sastoji od 7 do 25 članova biranih na skupštini gradske organizacije Stranke.

Članovi GO HDZ-a BiH po dužnosti su i: predsjednik GO Mladeži, predsjednica GO Zajednice žena HDZ-a BiH, predsjednik Kluba vijećnika HDZ-a BiH u Gradskom vijeću, predsjedatelj/dopredsjedatelj Gradskog vijeća te gradonačelnik/dogradonačelnik grada ako su članovi ove stranke.

Predsjednika GO HDZ-a BiH bira GO na svojoj konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno s predsjednikom GO Mladeži i predsjednicom GO Zajednice žena HDZ-a BiH čine Predsjedništvo GO HDZ-a BiH.

Za predsjednika GO može biti birana samo osoba koja je u njega neposredno izabrana na izornoj skupštini gradske organizacije HDZ-a BiH.

Predsjednik GO priprema i saziva njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka GO, te je dužan na svakoj sjednici Odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.

Predsjednik GO HDZ-a BiH sjednice GO saziva po vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jedanput dvomjesečno.

Skupštinu gradske organizacije saziva GO.

GO može prema potrebi dopuniti stanoviti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na izbornoj skupštini gradske organizacije HDZ-a BiH.

Zadaće Gradskog odbora

Članak 21.

Zadaće GO HDZ-a BiH jesu poglavito:

- a) raspravljanje o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
- b) odgovornost za provedbu stranačke politike na području grada;
- c) imenovanje stalnih i privremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
- d) sudjelovanje u predlaganju kandidata na izborima od gradske do razine BiH;
- e) predlaganje kandidata na izborima za gradsko vijeće i kandidata za čelne dužnosti na razini grada;
- f) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela Stranke;
- g) odlučivanje o primanju novih članova u članstvo HDZ-a BiH sukladno ovom statutu;
- h) odlučivanje u prvom stupnju o odgovornoj odgovornosti članova Stranke sukladno ovom statutu;

- i) donošenje odluka o osnivanju i raspuštanju temeljnih ogranaka; te
- j) nakon obavljenih izbora obvezno analiziranje postignutih rezultata.

GO djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Županijske organizacije

Članak 22.

Na području županija djeluju županijske organizacije HDZ-a BiH, koje čine sve općinske i gradske organizacije Stranke s područja tih županija.

Županijsku organizaciju vodi županijski odbor koji se sastoji od 11 – 31 člana biranih na skupštini županijske organizacije, vodeći računa o zastupljenosti svih općinskih-gradskih organizacija u sastavu dotične županijske organizacije HDZ-a BiH.

Predsjednik županijskog odbora (ŽO) Mladeži i Predsjednica ŽO Zajednice žena HDZ-a BiH po dužnosti su članovi ŽO HDZ-a BiH.

Predsjednik kluba zastupnika HDZ-a BiH u županijskoj skupštini, predsjednik, odnosno potpredsjednik županijske skupštine, predsjednik vlade, odnosno zamjenik predsjednika vlade po dužnosti su članovi ŽO, ako su članovi ove stranke.

Predsjednika ŽO HDZ-a BiH bira ŽO na svojoj konstituirajućoj sjednici.

Za predsjednika ŽO HDZ-a BiH, može biti birana isključivo osoba koja je neposredno izabrana u ŽO na izbornoj skupštini županijske organizacije.

ŽO na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno s predsjednikom ŽO Mladeži i predsjednicom ŽO Zajednice žena HDZ-a BiH čine Predsjedništvo ŽO HDZ-a BiH.

Predsjednik ŽO priprema njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka ŽO, te je dužan na svakoj sjednici Odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.

Predsjednik ŽO dužan je sazvati njegovu sjednicu najmanje jedanput dvomjesečno, a svaka tri mjeseca zajedničku sjednicu članova ŽO i predsjednika OO i GO HDZ-a BiH.

Skupštinu županijske organizacije saziva ŽO, koji je dužan sazvati skupštinu županijske organizacije i na zahtjev natpolovičnog broja općinskih i gradskih odbora Stranke.

ŽO može prema potrebi dopuniti stanovit broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na Izornoj skupštini Županijske organizacije HDZ-a BiH.

Zadace županijskog odbora

Članak 23.

Zadace ŽO HDZ-a BiH jesu poglavito:

- a) raspravljanje o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
- b) odgovornost za provedbu stranačke politike na području županije;
- c) imenovanje stalnih i povremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
- d) sudjelovanje u predlaganju kandidata od županijske do razine BiH;

- e) predlaganje kandidata na izborima za županijska tijela i kandidata za čelne dužnosti na razini županije;
- f) utvrđivanje kandidata na izborima za tijela lokalne samouprave i kandidata za čelne dužnosti na razini općine, kao i kandidata za izbore za gradsko vijeće i kandidata za čelne dužnosti na razini grada, te dostavljanje Predsjedništvu na konačnu potvrdu;
- g) odlučivanje u drugom stupnju o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o stegovnoj odgovornosti članova Stranke;
- h) odlučivanje o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o odbijanju zahtijeva za primanje u članstvo HDZ-a BiH; te
- i) nakon provedenih izbora obvezno analiziranje postignutih rezultata.

ŽO djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Organizacija HDZ-a BiH za Distrikt Brčko

Članak 24.

Na području Distrikta Brčko djeluje Organizacija HDZ-a BiH koju čine svi članovi Stranke na području Distrikta Brčko.

Organizaciju HDZ-a BiH u Distriktu Brčko vodi Odbor Stranke za Distrikt Brčko koji se sastoji od 7 do 21 člana biranih na skupštini organizacije HDZ-a BiH za Distrikt Brčko.

Članovi Odbora HDZ-a BiH za Distrikt Brčko po dužnosti su i: predsjednik Mladeži u Distriktu Brčko, predsjednica Zajednice žena HDZ-a BiH u Distriktu Brčko, predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a BiH u

Skupštini Distrikta Brčko, predsjedatelj/ dopredsjedatelj Skupštine te gradonačelnik/dogradonačelnik Distrikta Brčko, ako su članovi ove stranke.

Predsjednika Odbora HDZ-a BiH za Distrikt Brčko bira Odbor na svojoj konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno s predsjednikom Odbora Mladeži i predsjednicom Odbora Zajednice žena HDZ-a BiH za Distrikt Brčko čine Predsjedništvo Odbora ove stranke za Distrikt Brčko.

Za predsjednika Odbora HDZ-a BiH za Distrikt Brčko može biti birana samo osoba koja je neposredno izabrana u Odbor na izornoj skupštini Organizacije ove stranke za Distrikt Brčko.

Predsjednik Odbora HDZ-a BiH za Distrikt Brčko priprema i saziva sjednice Odbora i odgovara za provedbu odluka i zaključaka odbora, te je dužan na svakoj sjednici Odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.

Predsjednik Odbora HDZ-a BiH sjednice odbora saziva po vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jedanput dvomjesečno.

Skupštinu Organizacije HDZ-a BiH za Distrikt Brčko saziva Odbor Stranke za Distrikt Brčko.

Odbor HDZ-a BiH za Distrikt Brčko može prema potrebi dopuniti stanovit broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na Izornoj skupštini Organizacije ove stranke u Distriktu Brčko.

Zadaće odbora HDZ-a BiH za Distrikt Brčko

Članak 25.

Zadaće Odbora HDZ-a BiH za Distrikt Brčko jesu poglavito:

- a) raspravljanje o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svojeg djelokruga;
- b) odgovornost za provedbu stranačke politike na području Distrikta;
- c) imenovanje stalnih i privremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
- d) sudjelovanje u predlaganju kandidata za razinu entiteta i BiH;
- e) predlaganje kandidata na izborima za tijela vlasti, kao i za čelne dužnosti u Distriktu Brčko;
- f) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela Stranke;
- g) odlučivanje o primanju novih članova u članstvo ove stranke sukladno ovom statutu;
- h) odlučivanje u prvom stupnju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH sukladno ovom statutu;
- i) donošenje odluka o osnivanju i raspuštanju temeljnih ogranaka Stranke; te
- j) nakon provedenih izbora obvezno analiziranje postignutih rezultata.

Odbor za Distrikt Brčko djeluje prema Poslovniku koji sam donosi.

Regionalne organizacije

Članak 26.

Na području koje nije regulirano člancima 22. i 24. Statuta HDZ-a BiH djeluju regio-

nalne organizacije Stranke koje čine sve općinske i gradske organizacije HDZ-a BiH s područja tih regija.

Regionalne organizacije su razinom istovjetne županijskim organizacijama HDZ-a BiH.

Odluku o osnivanju regionalnih organizacija na određenim područjima na zahtjev općinskih i gradskih organizacija iz tih područja donosi Predsjedništvo Stranke.

Regionalne organizacije vodi odbor koji se sastoji od predsjednika općinskih i gradskih odbora i 5 – 9 članova biranih na skupštini regionalne organizacije.

Po dužnosti članovi Odbora HDZ-a BiH su najviši dužnosnici u tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, ako su članovi ove stranke s područja regije, kao i predsjednik Regionalne organizacije Mladeži i predsjednica Regionalne organizacije Zajednice žena HDZ-a BiH.

Predsjednika Regionalnog odbora (RO) HDZ-a BiH bira RO na svojoj konstituirajućoj sjednici.

RO na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno s predsjednikom RO Mladeži i predsjednicom RO Zajednice Žena HDZ-a BiH čine Predsjedništvo RO HDZ-a BiH.

Predsjednik RO priprema njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka RO, te je dužan na svakoj sjednici Odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.

Za predsjednika RO može biti birana samo osoba koja je neposredno izabrana u RO na izbornoj skupštini Regionalne organizacije.

Predsjednik RO dužan je sazvati njegovu sjednicu najmanje jedanput dvomjeseč-

no, a svaka tri mjeseca zajedničku sjednicu članova RO i predsjednika OO i GO HDZ-a BiH.

Skupštinu Regionalne organizacije saziva RO, koji je dužan sazvati skupštinu regionalne organizacije i na zahtjev natpolovičnog broja općinskih i gradskih odbora HDZ-a BiH.

RO prema potrebi mogu dopuniti stanoviti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na Izornoj skupštini Regionalne organizacije ove stranke.

Zadaće Regionalnog odbora

Članak 27.

Zadaće RO HDZ-a BiH poglavito su:

- a) raspravljanje o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
- b) odgovornost za provedbu stranačke politike na području regije;
- c) imenovanje stalnih i povremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
- d) sudjelovanje u predlaganju kandidata za tijela vlasti od entiteta do razine BiH;
- e) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela Stranke;
- f) odlučivanje u drugom stupnju po prizivima na odluke općinskih i gradskih odbora o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH sukladno ovom statutu; te
- g) odlučivanje o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o odbijanju zahtijeva za primanje u članstvo ove stranke.

RO djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Središnja tijela i organi

Članak 28.

Središnja tijela i organi HDZ-a BiH jesu:

1. Sabor;
2. Predsjednik;
3. Središnji odbor;
4. Predsjedništvo;
5. Nacionalno vijeće;
6. Glavno tajništvo; te
7. Nadzorni odbor.

Sabor

Članak 29.

Sabor HDZ-a BiH je najviše tijelo koje radi na redovitim i izvanrednim zasjedanjima.

Sabor zasjeda svake četiri godine.

Na prijedlog Predsjedništva, Središnji odbor sazvat će Sabor Stranke i prije isteka tog roka.

Sabor se sastoji od:

- a) izaslanika općinskih, gradskih, županijskih i regionalnih organizacija Stranke te organizacije HDZ-a BiH u Distriktu Brčko koji čine više od polovice ukupnog sastava Sabora HDZ-a BiH;
- b) članova središnjih tijela HDZ-a BiH: Središnjeg odbora, Predsjedništva, Nacionalnog vijeća, Glavnog tajništva i Nadzornog odbora Stranke;
- c) izaslanika Mladeži HDZ-a BiH;
- d) izaslanika Zajednice žena HDZ-a BiH;

- e) izaslanika HDZ-a BiH iz inozemstva; te
- f) izaslanika ostalih organizacijskih jedinica u sklopu HDZ-a BiH, ako su ustanovljene.

Odluku o datumu održavanja redovitog ili izvanrednog sabora i odluku o načinu određivanja i broju izaslanika za Sabor donosi Središnji odbor na prijedlog Predsjedništva HDZ-a BiH.

U slučaju kada Središnji odbor bira v.d. predsjednika Hrvatske demokratske zajednice BiH, Sabor HDZ-a BiH obvezno se mora održati u roku do dvanaest mjeseci računajući od dana izbora v.d. predsjednika Stranke.

Zadaće Sabora

Članak 30.

Sabor HDZ-a BiH:

- a) utvrđuje temeljna načela stranačke politike;
- b) donosi Program Stranke;
- c) donosi Statut Stranke;
- d) bira predsjednika HDZ-a BiH na prijedlog Predsjedništva i/ili najmanje sto (100) nazočnih izaslanika Sabora;
- e) bira zamjenika predsjednika HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika Stranke, i/ili na prijedlog sedamdesetpet (75) nazočnih izaslanika Sabora;
- f) bira 5 potpredsjednika HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika Stranke, i/ili na prijedlog pedeset (50) nazočnih izaslanika Sabora;
- g) bira deset (10) članova Predsjedništva HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika

Stranke, i/ili na prijedlog najmanje četrdeset (40) nazočnih izaslanika Sabora, po teritorijalnom načelu i to po jedan (1) iz slijedećih izbornih jedinica:

- Unsko-sanske i Herceg-bosanske županije;
 - Posavske županije;
 - Regionalnih organizacija HDZ-a BiH;
 - Tuzlanske županija;
 - Distrikta Brčko;
 - Vrhbosanske županije;
 - Zeničko-dobojske županije;
 - Županije Središnja Bosna;
 - Hercegovačko-neretvanske županije i
 - Zapadnohercegovačke županije;
- h) bira dva (2) člana Predsjedništva HDZ-a BiH iz reda Mladeži HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika Stranke i/ili na prijedlog najmanje četrdeset (40) nazočnih izaslanika Sabora;
- i) bira dva (2) člana Predsjedništva HDZ-a BiH iz reda Zajednice žena HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika Stranke i/ili na prijedlog najmanje četrdeset (40) nazočnih izaslanika Sabora,
- j) na prijedlog predsjednika HDZ-a BiH bira predsjednika i članove Nadzornog odbora Stranke;
- k) donosi odluku o statusnim promjenama Stranke; te
- l) razrješava središnja tijela HDZ-a BiH. Sabor HDZ-a BiH djeluje po poslovniku koji sam donosi.

Predsjednik

Članak 31.

- a) Predsjednik HDZ-a BiH predstavlja i zastupa Stranku, odgovara za njezin rad, vodi politiku Stranke u skladu s njezinim programom i odlukama središnjih tijela te ima pravo i dužnost provoditi sve mjere kako bi u provođenju stranačke politike osigurao suradnju i odgovornost svih tijela i dužnosnika;
- b) predsjednik HDZ-a BiH predsjedava sjednicama središnjih tijela nabrojanih u članku 28. stavak 1. točka 1.3.4. i 5.. i stara se za provedbu njihovih odluka;
- c) predsjednik može na sjednice središnjih tijela pozvati i članove Stranke koji nisu članovi dotičnih središnjih tijela koji sudjeluju u radu tijela bez prava odlučivanja;
- d) predsjednik HDZ-a BiH može ovlastiti zamjenika ili potpredsjednike da u njegovo ime zastupaju Stranku za pojedina pitanja ili obavljaju druge poslove za koje ih ovlasti;
- e) u slučaju izočnosti ili spriječenosti, predsjednika zamjenjuje zamjenik predsjednika HDZ-a BiH;
- f) predsjednik odgovara za rad HDZ-a BiH, te osigurava redovito djelovanje stranačkih tijela.
- g) predsjednik može donijeti odluku o primanju u članstvo HDZ-a BiH;
- h) predsjednik može donijeti odluku o stegovnoj odgovornosti bilo kojeg člana HDZ-a BiH, a isključivo je nadležan za članove središnjih tijela Stranke;

- i) o donošenju odluke o stegovnoj odgovornosti člana HDZ-a BiH, predsjednik je dužan obavijestiti Predsjedništvo Stranke na prvoj idućoj sjednici nakon donošenja odluke o stegovnoj odgovornosti; te
- j) predsjednik HDZ-a BiH predlaže Predsjedništvu imenovanje i razrješenje glavnog tajnika i glasnogovornika Stranke.

Središnji odbor

Članak 32.

Središnji odbor HDZ-a BiH čine:

- a) Predsjednik, zamjenik predsjednika, dopredsjednici i članovi Predsjedništva Stranke;
- b) predsjednici županijskih, regionalnih, gradskih i općinskih odbora ove stranke, te predsjednik odbora HDZ-a BiH u Distriktu Brčko;
- c) predsjednici županijskih, regionalnih, gradskih i općinskih odbora Mladeži i Zajednice žena HDZ-a BiH te predsjednici odbora Mladeži i Zajednice žena HDZ-a BiH u Distriktu Brčko i
- d) tri (3) predstavnika organizacija HDZ-a BiH iz inozemstva

Predsjednik HDZ-a BiH po položaju je predsjednik Središnjeg odbora Stranke, a zamjenik predsjednika i potpredsjednici po položaju su zamjenik predsjednika Središnjeg odbora HDZ-a BiH i potpredsjednici Središnjeg odbora Stranke.

Zadaće Središnjeg odbora

Članak 33.

Središnji odbor HDZ-a BiH:

- a) skrbi o provedbi odluka Sabora Stranke;
- b) raspravlja i odlučuje o bitnim političkim pitanjima, utvrđuje stranačku politiku u sklopu programa;
- c) analizira rezultate općih izbora i donosi potrebne odluke;
- d) određuje predizbornu i izbornu strategiju Stranke;
- e) propisuje način predlaganja kandidata HDZ-a BiH na općim izborima, te na izborima za članove tijela lokalne samouprave;
- f) odlučuje o ustanovljavanju zajednica kao zasebnih organizacijskih cjelina u Stranci i određuje njihov način djelovanja i potvrđuje njihov pravilnik;
- g) na prijedlog Predsjedništva HDZ-a BiH utvrđuje opći etički kodeks ponašanja članova i dužnosnika Stranke;
- h) utvrđuje usklađenost Pravilnika o djelovanju Mladeži HDZ-a BiH sa Statutom HDZ-a BiH;
- i) utvrđuje usklađenost Pravilnika o djelovanju Zajednice žena HDZ-a BiH sa Statutom HDZ-a BiH;
- j) odlučuje o prizivima podnesenim protiv odluke Predsjedništva HDZ-a BiH o raspuštanju nižih tijela i organizacija Stranke;
- k) donosi odluku o sazivanju Sabora HDZ-a BiH na prijedlog Predsjedništva Stranke; te

l) donosi odluku o načinu određivanja i broju izaslanika za Sabor HDZ-a BiH.

Središnji odbor je ovlašten, u vrijeme kada Sabor HDZ-a BiH ne zasjeda, birati na upražnjena mjesta v.d. predsjednika na razdoblje najdulje do 12 mjeseci, zamjenika, potpredsjednike i članove Predsjedništva Stranke, sukladno članku 30. ovog statuta.

Središnji odbor djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Zasjedanje Središnjeg odbora

Članak 34.

Središnji odbor saziva predsjednik HDZ-a BiH najmanje jednom u 6 (šest) mjeseci.

Predsjednik je dužan sazvati Središnji odbor i ako to zatraži trećina njegovih članova.

Predsjedništvo

Članak 35.

Predsjedništvo HDZ-a BiH čine:

- a. predsjednik Stranke;
- b. zamjenik predsjednika;
- c. pet potpredsjednika;
- d. odgovarajući broj članova Predsjedništva Stranke, sukladno ovom statutu;
- e. glavni tajnik Stranke;
- f. predsjednik Mladeži;
- g. predsjednica Zajednice žena i
- h. predsjednik Odbora za branitelje i udruge proistekle iz Domovinskog rata HVO H-B.

Predsjedništvo HDZ-a BiH može u razdoblju za koje je izabrano, vlastitom odlukom, a na prijedlog predsjednika Stranke, dopuniti stanovit broj članova, ali najviše do 20% članova izabranih na Saboru.

Predsjednik HDZ-a BiH, zamjenik predsjednika i potpredsjednici Stranke čine Predsjedništvo HDZ-a BiH u užem sastavu.

Predsjedništvo HDZ-a BiH u užem sastavu priprema sjednice središnjih tijela Stranke i po potrebi donosi odluke iz svoje nadležnosti koje dostavlja na potvrdu Predsjedništvu HDZ-a BiH na prvoj idućoj sjednici.

Zadace Predsjedništva

Članak 36.

Predsjedništvo HDZ-a BiH:

- a) odgovorno je za provedbu stranačke politike;
- b) raspravlja o bitnim političkim pitanjima i predlaže Središnjem odboru Stranke donošenje odluka;
- c) imenuje osobu za predstavljanje i zastupanje HDZ-a BiH;
- d) predlaže Središnjem odboru predizbornu i izbornu strategiju Stranke;
- e) raspravlja i odlučuje o tekućim političkim pitanjima i odgovorno je za materijalno-financijsko poslovanje Stranke;
- f) određuje upisninu i članarinu;
- g) na prijedlog predsjednika imenuje i razrješava glavnog tajnika HDZ-a BiH;
- h) na prijedlog predsjednika imenuje i razrješava glasnogovornika Stranke;

- i) na prijedlog predsjednika imenuje i razrješava glavnog urednika, ravnatelja i vijeće stranačkog glasila;
 - j) na prijedlog glavnog tajnika imenuje i razrješava tajnike za pojedine skupine poslova i rizničara;
 - k) na prijedlog Glavnog tajništva utvrđuje izgled i sadržaj članske iskaznice;
 - l) imenuje odbore i povjerenstva prema potrebi, određujući im sastav i zadaće;
 - m) donosi odluku o raspuštanju nižih stranačkih tijela i organizacija i imenuje povjerenika ili povjerenstvo koje priprema i provodi unutarstranačke izbore u dotičnoj organizaciji HDZ-a BiH najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od dana donošenja odluke o raspuštanju te do održavanja unutarstranačkih izbora vodi dotičnu organizaciju Stranke;
 - n) određuje kandidate za izbore i za čelne dužnosti na razini BiH, entiteta, a daje i suglasnost na prijedlog kandidata za županije i Distrikt Brčko, gradove i općine, a na prijedlog organizacija Stranke;
 - o) daje konačnu potvrdu kandidatima za izbore i za čelne dužnosti na razini općina i gradova, a na prijedlog organizacija Stranke;
 - p) odlučuje u drugom stupnju o prizivima na odluke predsjednika Stranke o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH;
 - q) odlučuje u drugom stupnju o prizivima na odluke Organizacije HDZ-a BiH za Distrikt Brčko o stegovnoj odgovornosti njezinih članova;
 - r) odlučuje o prizivima na odluke Organizacije HDZ-a BiH za Distrikt Brčko o odbijanju zahtijeva za primanje u članstvo HDZ-a BiH;
 - s) donosi pravilnik o dodjeli priznanja HDZ-a BiH;
 - t) raspravlja i odlučuje o svim pitanjima koja nisu stavljena u djelokrug drugih tijela Stranke; te
 - u) bira članove Savjetodavnog vijeća HDZ-a BiH.
- Predsjedništvo djeluje prema poslovniku koji samo donosi.

Nacionalno vijeće

Članak 37

Nacionalno vijeće HDZ-a BiH čine: Predsjedništvo Stranke u užem sastavu, izaslanici i zastupnici u Parlamentarnoj skupštini BiH i parlamentima entiteta te predsjednici/dopredsjednici županijskih skupština iz reda HDZ-a BiH i predsjednici klubova zastupnika ove stranke zakonodavnih tijela na razini županija i Distrikta Brčko.

Ako su članovi HDZ-a BiH, članovi Nacionalnog vijeća su i: član Predsjedništva BiH, predsjednici i potpredsjednici entiteta, članovi Vijeća ministara i vlada entiteta, zamjenici ministara u vijeću ministara BiH te članovi vlada županija i Distrikta Brčko.

Članovi Nacionalnog vijeća su i predsjedatelji/dopredsjedatelji općinskih vijeća i načelnici općina, odnosno gradonačelnici, ako su članovi ove stranke.

Nacionalno vijeće saziva predsjednik HDZ-a BiH i njime predsjedja radi koordiniranja i usklađivanja rada središnjih tijela Stranke, u pravilu svaka dva mjeseca.

Nacionalno vijeće donosi odluke o utemeljenju privremenih i stalnih koordinacija dužnosnika HDZ-a BiH na razini BiH i entiteta, te zauzima stajališta i daje prijedloge i smjernice o rješavanju najvažnijih pitanja u Bosni i Hercegovini.

Nacionalno vijeće djeluje prema poslovniku koji samo donosi.

Glavno tajništvo

Članak 38.

Glavno tajništvo jest izvršno tijelo HDZ-a BiH.

Glavno tajništvo čine glavni tajnik, tajnici i rizničar.

Glavno tajništvo i stručna služba Središnjice HDZ-a BiH ustrojava se sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu koji donosi Predsjedništvo Stranke na prijedlog glavnog tajnika.

Zadaci Glavnog tajništva

Članak 39.

Glavno tajništvo HDZ-a BiH:

- a) provodi politiku Stranke te osigurava provedbu odluka njegovih tijela;
- b) upravlja imovinom i vodi materijalno-financijsko poslovanje Stranke;
- c) provodi organizaciju i teritorijalni ustroj tijela HDZ-a BiH; te
- d) imenuje pomoćne odbore i pomoćna tijela u sklopu provedbe svojih zadataka.

Glavno tajništvo, pri provedbi odluka o nekim pitanjima, može pozvati predsjed-

nike županijskih, regionalnih i gradskih odbora HDZ-a BiH, te druge dužnosnike, koji u tom slučaju sudjeluju u radu Glavnog tajništva, ali bez prava odlučivanja.

Glavno tajništvo djeluje prema poslovniku koji samo donosi.

Glavni tajnik

Članak 40.

Glavni tajnik HDZ-a BiH:

- a) rukovodi Glavnim tajništvom;
- b) pomaže predsjedniku Stranke pri ispunjavanju njegovih zadaća i sve djelatnosti obavlja u dogovoru s predsjednikom;
- c) sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te priprema i osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za njihov rad;
- d) provodi odluke središnjih tijela Stranke, aktivno surađujući sa županijskim i regionalnim odborima i odborom HDZ-a BiH u Distriktu Brčko, usklađujući njihov rad u provedbi odluka Središnjeg odbora i Predsjedništva HDZ-a BiH;
- e) ovlašten je sudjelovati na sjednicama ogranaka, općinskih, gradskih, županijskih, regionalnih i odbora HDZ-a BiH u Distriktu Brčko;
- f) odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima namještenika Stranke; te
- g) predlaže Predsjedništvu imenovanje tajnika za pojedine skupine poslova i rizničara HDZ-a BiH.

Odnosi između tijela HDZ-a BiH

Članak 41.

Sva tijela HDZ-a BiH na svim razinama obavljaju samostalno poslove iz svoga djelokruga, sukladno Programu i Statutu ove stranke.

Iznimno viša tijela imaju pravo izdavati obvezatne upute i poduzimati druge mjere kojima se usmjerava rad nižih tijela u okviru djelokruga nižih tijela, ako niže tijelo ne može samostalno i odgovorno to činiti.

Sve organizacije i tijela HDZ-a BiH obvezatno provode odluke viših tijela u okvirima djelokruga tih viših tijela.

Organizacije i tijela HDZ-a BiH ovlašteni su nastupati u pravnom prometu u granicama svojih poslova i dužnosti, a u skladu s odgovarajućim odlukama Predsjedništva Stranke, te u tu svrhu mogu imati zasebne žiro-račune i pečat.

STEGOVNA ODGOVORNOST ČLANOVA

Opća odredba

Članak 42.

O stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH odlučuju općinski i gradski odbori Stranke, odnosno odbor HDZ-a BiH u Distriktu Brčko, svaki za članstvo na području vlastitoga djelovanja, osim za članove središnjih tijela Stranke.

Predsjednik i Predsjedništvo HDZ-a BiH isključivo odlučuju o stegovnoj odgovornosti članova središnjih tijela, a mogu odlučivati i o stegovnoj odgovornosti bilo kojeg drugog člana Stranke.

Inicijativu za pokretanje stegovnog postupka u pismenoj formi može podnijeti svaki član općinskog, gradskog, županijskog ili regionalnog odbora Stranke, odnosno član Odbora HDZ-a BiH u Distriktu Brčko, a za člana Središnjeg tijela svaki član Predsjedništva HDZ-a BiH.

Članak 43.

O stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH u prvom stupnju odlučuju općinski i gradski odbori, odnosno Odbor HDZ-a BiH u Distriktu Brčko, a za članove Središnjih tijela predsjednik Stranke.

O prizivima na odluke općinskih i gradskih odbora HDZ-a BiH u drugom stupnju odlučuju mjesno nadležni županijski, odnosno regionalni odbori Stranke.

O prizivima na odluke Odbora HDZ-a BiH u Distriktu Brčko i predsjednika Stranke, u drugom stupnju odlučuje Predsjedništvo HDZ-a BiH.

Prizivi na odluke o stegovnoj odgovornosti donesene u prvom stupnju podnose se u roku od osam dana od dana primitka odluke, odnosno u roku od osam dana od oglašavanja odluke na oglasnoj ploči tijela koje je donijelo odluku u prvom stupnju, ako uručenje odluke nije moguće.

Pri odlučivanju po prizivu mjerodavno tijelo je ovlašteno pobijanu odluku potvrditi, promijeniti ili ukinuti i vratiti na ponovnu raspravu ili odlučivanje.

Stegovne mjere

Članak 44.

U odlučivanju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH mogu se izreći slijedeće stegovne mjere:

- a) ukor,
- b) oduzimanje dužnosti u Stranci,
- c) uvjetno isključenje, te
- d) bezuvjetno isključenje.

Ukor se izriče članu za lakšu povredu članskih obveza.

Oduzimanje dužnosti u Stranci izriče se članu za opetovano činjenje lakših povreda članskih obveza. Takva mjera izriče se obvezatno pri izricanju uvjetnog isključenja.

Uvjetno isključenje i bezuvjetno isključenje izriče se članu za težu povredu članske obveze.

Kad je radi teže povrede članskih obveza pokrenut postupak po prijedlogu ovlaštenog tijela, dotičnom članu miruju članska prava.

Teža povreda obveza člana HDZ-a BiH

Članak 45.

Težom povredom obveza člana smatra se svako njegovo postupanje koje je izazvalo ili je moglo izazvati teže posljedice po ugled i interese Stranke, ili štetu, kad bitno krši Statut HDZ-a BiH, kad djeluje u suprotnosti s programom Stranke, ili se ponaša suprotno načelima i ustroju HDZ-a BiH, ili grubo krši etički kodeks ponašanja članova Stranke.

NADZORNA TIJELA

Opća odredba

Članak 46.

Nadzorna tijela HDZ-a BiH ustrojavaju se u obliku nadzornih odbora.

Nadzorna tijela imaju dužnost i ovlaštenje nadzirati materijalno-financijsko poslovanje tijela i organizacija Stranke.

U Nadzorni odbor ne smiju biti birani članovi tijela HDZ-a BiH iste razine.

Nadzorni odbor HDZ-a BiH

Članak 47.

Nadzorni odbor HDZ-a BiH ima dužnost nadzirati materijalno-financijsko poslovanje Stranke, te za svaku kalendarsku godinu podnijeti izvješće Predsjedništvu Stranke.

Nadzorni odbor pazi da cjelovito materijalno-financijsko poslovanje bude u skladu sa zakonom.

Nadzorni odbor je ovlašten nadzirati i materijalno-financijsko poslovanje svih ostalih organizacijskih oblika u Stranci.

Predsjednika i članove Nadzornog odbora bira Sabor HDZ-a BiH.

Nadzorni odbor HDZ-a BiH sastoji se od 5 članova.

U sastav Nadzornog odbora ne mogu biti imenovane osobe iz sastava Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke.

Nadzorni odbor ima pravo uvida u materijalno-financijsko poslovanje svih nižih tijela Stranke i o uvidu izvješćuje Predsjedništvo HDZ-a BiH.

Nadzorni odbori organizacija HDZ-a BiH

Članak 48.

Općinske organizacije, gradske organizacije, županijske i regionalne organizacije i Organizacija HDZ-a BiH u Distriktu Brčko ustrojavaju svoj nadzorni odbor.

Nadzorni odbori organizacija HDZ-a BiH nadziru materijalno-financijsko poslovanje svoje organizacije Stranke, te o tomu za svaku kalendarsku godinu podnose izvješće odboru svoje organizacije HDZ-a BiH.

Nadzorni se odbor iz prethodnog stavka sastoji od predsjednika i 2 člana.

Predsjednike i članove nadzornih odbora bira izborna skupština odnosnih organizacija.

ZASEBNI NAČINI ORGANIZIRANJA I DJELOVANJA

Opća odredba

Članak 49.

U sastavu HDZ-a BiH mogu se ustanoviti zajednice i drugi oblici organiziranja kao zasebne organizacijske cjeline, radi zadovoljavanja posebnih interesa i rješavanja specifičnih problema. Odluku o ustanovljavanju i načinu djelovanja takvih oblika organiziranja donosi Središnji odbor Stranke.

Sa svrhom ostvarivanja svojih programskih ciljeva, Predsjedništvo HDZ BiH može donijeti odluku o utemeljenju druge pravne osobe u skladu sa zakonom.

Organizacija Mladeži

Članak 50.

U sastavu HDZ-a BiH ustanovljena je zajednica Mladeži HDZ-a BiH kao zasebna organizacijska cjelina.

Zajednica mladeži ima naziv Mladež HDZ-a BiH, sa sjedištem u Mostaru.

Mladež HDZ-a BiH može ustanovljivati niže oblike svoga djelovanja.

Mladeži HDZ-a BiH osigurava se najmanje 15% zastupljenosti u svim tijelima Stranke.

Mladež djeluje u skladu s pravilnikom, koji mora biti usklađen s ovim statutom.

Organizacija žena

Članak 51.

U sastavu HDZ-a BiH ustanovljena je Zajednica žena HDZ-a BiH kao zasebna organizacijska cjelina.

Zajednica žena ima naziv Zajednica žena HDZ-a BiH „Kraljica Katarina Kosača“, sa sjedištem u Mostaru.

Zajednica žena HDZ-a BiH može ustanovljivati niže oblike svoga djelovanja.

Zajednici žena osigurava se najmanje 15% zastupljenosti u svim tijelima Stranke. Zajednica žena HDZ-a BiH djeluje u skladu s pravilnikom koji mora biti usklađen s ovim statutom.

Politička akademija

Članak 52.

HDZ BiH ustanovio je Politička akademiju kao zasebnu ustrojbenu jedinicu.

Temeljni ciljevi i djelatnosti Političke akademije HDZ-a BiH su: kontinuirano, stručno, političko usavršavanje i educiranje, poticanje na aktivno političko i javno djelovanje članova i dužnosnika HDZ-a BiH, kao i Zajednice mladeži i Zajednice žena HDZ-a BiH, te ostalih zainteresiranih pojedinaca, sukladno odlukama mjerodavnih tijela Političke akademije.

Klub zastupnika

Članak 53.

Zastupnici HDZ-a BiH ustanovljuju u domovima i skupštinama zakonodavnih tijela klubove zastupnika HDZ-a BiH. Članovi klubova zastupnika HDZ-a BiH biraju između sebe predsjednika i tijela kluba na prijedlog Predsjedništva Stranke. Klubovi zastupnika HDZ-a BiH djeluju prema poslovniku koji sami donose.

Klubovi vijećnika

Članak 54.

Vijećnici članovi HDZ-a BiH ustanovljuju u skupštini jedinice lokalne samouprave svoj klub vijećnika.

Članovi kluba vijećnika HDZ-a BiH biraju između sebe predsjednika i ostala tijela kluba s tim da kandidate za predsjednika predlaže odbor HDZ-a BiH odnosno jedinice lokalne samouprave.

Klub vijećnika HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

NAČIN IZBORA I TRAJANJE MANDATA

Način izbora za tijela HDZ-a BiH

Članak 55.

Izbori za sva tijela i dužnosnike po pravilu se obavljaju tajnim glasovanjem uz mogućnost isticanje više kandidata, vodeći računa o kriterijima zastupljenosti (teritorijalnoj, spolnoj, starosnoj itd.).

Trajanje mandata

Članak 56.

Tijela HDZ-a BiH biraju se na vrijeme od četiri (4) godine, koliko traje i mandat članovima tih tijela.

U vrijeme trajanja mandata naknadno izabranog člana ubraja se i vrijeme člana umjesto kojega je izabran.

Prestankom mandata nekog tijela HDZ-a BiH prestaje i mandat njihovih članova.

FINANCIJE I SREDSTVA ZA RAD

Opća odredba

Članak 57.

HDZ BiH je politička stranka, a posluje kao neprofitabilna organizacija čija sredstva služe isključivo ostvarivanju njegovih političkih ciljeva.

Financijsko poslovanje HDZ-a BiH propisuje Predsjedništvo Stranke, uz uvjet osiguranja zakonitosti te javnosti prikazivanja podrijetla i namjene sredstava svake kalendarske godine.

Neposredne poslove glede financiranja i ostaloga financijskog poslovanja vode rižničari HDZ-a BiH.

Sredstva za rad

Članak 58.

HDZ BiH ostvaruje prihode od:

- a) članarine,
- b) darova i sličnih davanja,
- c) poslovanja poduzeća čiji je vlasnik HDZ BiH,
- d) izdavaštva i prodaje promidžbenog materijala,
- e) stranačkih priredbi,
- f) naknada iz proračuna, te
- g) ostalih prihoda.

HDZ BiH može osnivati i gospodarske tvrtke s općegospodarskim ciljevima ili u svrhu ostvarivanja prihoda, u skladu s propisima.

STATUSNE PROMJENE

Članak 59.

Odluku o statusnoj promjeni donosi Sabor HDZ-a BiH.

Ova odluka je pravno valjana samo ako se donese većinom od 75% ukupnog broja punopravnih članova Sabora.

Članak 60.

U slučaju prestanka postojanja HDZ-a BiH njegova imovina pripada udrugama proizašlim iz Domovinskog rata.

PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Ustrojavanje novih tijela

Članak 61.

Ustrojstvo HDZ-a BiH utvrđeno ovim statutom ima se oživotvoriti najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu Statuta HDZ-a BiH.

Promjena Statuta

Članak 62.

Izmjene ili dopune Statuta donosi Sabor HDZ-a BiH.

Prijedlog za izmjenu i dopunu ovog statuta i za novi statut mogu dati: Sabor, Središnji odbor i Predsjedništvo HDZ-a BiH.

Predsjedništvo HDZ-a BiH razmatra prijedloge izmjena i dopuna Statuta Stranke, te donosi odluku o prijedlogu konačnog teksta koji će podnijeti Saboru na usvajanje.

Članak 63.

Središnji odbor HDZ-a BiH je ovlašten i prije redovitog saziva Sabora izmijeniti ili dopuniti pojedine odredbe Statuta u slučaju izvanrednih okolnosti, ili ako je

to nužno učiniti po sili zakona, ili pak ako su pojedine odredbe postale smetnja za funkcioniranje Stranke.

U slučaju rata i time izazvanih posebnih okolnosti, sve ovlasti Središnjeg odbora prenose se na Predsjedništvo HDZ-a BiH.

Te ovlasti prestaju nestankom uzroka, a Predsjedništvo HDZ-a BiH ima obvezu u roku od 30 dana izvijestiti Središnji odbor Stranke o odlukama i mjerama poduzetim u tom razdoblju.

Izorno tumačenje

Članak 64.

Izorna tumačenja ovog statuta daje Sabor, a Predsjedništvo HDZ-a BiH kada Sabor ne zasjeda.

Stupanje na snagu

Članak 65.

Ovaj statut stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u glasilu HDZ-a BiH.

Ur. broj: I-01-83/11.
Mostar, 13. svibnja 2011. godine

PREDSJEDNIK

dr. Dragan Čović

Polazeći od svih dosadašnjih programskih dokumenata Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine;

- iskazujući političku dosljednost i ustrajnost u vlastitom promišljanju;
- opredijeljeni za izgradnju i jačanje demokratskih načela u funkcioniranju vlasti;
- priznajući jedino demokratske metode i standarde u političkome djelovanju i odlučivanju,

sudionici XI. sabora HDZ-a BiH, usvajaju

PROGRAM

HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Proslov

Hrvatska demokratska zajednica BiH, nastala je u vrijeme dubokih političkih i društvenih mijena u Europi, u vrijeme raspada komunističkog sustava na istoku i jugoistoku Europe i raspada umjetnih državnih tvorevina.

Nastala kao izraz povijesnih težnji hrvatskoga naroda za jednakošću s drugim narodima, slobodom i demokracijom, kao jedinstvo izvorne hrvatske političke misli i europskoga usmjerenja, nastupila je s jasnim programskim ciljem uspostave demokratske, samostalne i suverene Bosne i Hercegovine, ravnopravnih naroda i građana, te odigrala ključnu ulogu u procesu osamostaljenja i stjecanja neovisnosti Bosne i Hercegovine.

Hrvatska demokratska zajednica je privržena načelima demokracije, poštivanju ljudskih sloboda, vladavini prava i načelu slobodnog tržišta.

U središtu političkoga promišljanja i djelovanja Hrvatske demokratske zajednice

BiH je čovjek sa svim svojim neotuđivim pravima - čovjek kao politički subjekt, ravnopravan i jednakovrijedan, neovisno o rasi, naciji, vjeri, spolu ili dobi.

Temeljna načela

Hrvatske demokratska zajednica BiH je narodna-pučka stranka koja okuplja sve slojeve hrvatskoga naroda i drugih građana Bosne i Hercegovine, na načelima demokracije i kršćanske civilizacije i otvorena je za pripadnike svih konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina koji prihvaćaju njezin Program i Statut.

Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) BiH je demokršćanska i socijalna stranka.

HDZ BiH je suvremena, slobodnjačka, državotvorna i europska stranka koja djeluje u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

Sloboda je središnje načelo HDZ-a BiH.

Sloboda pojedinca nužno sadrži svijest o poštivanju i prihvaćanju slobode drugoga i drukčijega.

Pravo na osobnost i posebnost u skladu s vlastitim uvjerenjima temeljno je pravo svakog čovjeka.

Ravnopravnost je jedno od temeljnih ljudskih dobara i ono uključuje ravnopravnost naroda, građana, spolova, različitih socijalnih i regionalnih skupina.

Načelo solidarnosti je jedan od glavnih temelja političkoga promišljanja i rada HDZ-a BiH.

Osiguranje prava na rad i pravičnu naknadu (plaću) koja omogućava dostojan život čovjeka i obitelji, izgradnja države socijalnih ulaganja i stalno promišljanje zakona koji pridonose dostojanstvu ljudske osobe, poštovanju privatnog vlasništva i shvaćanju politike kao javnog posla za opće dobro, trajna su opredjeljenja HDZ-a BiH i jedna od prioritetnih zadaća.

Pravo na život je osnovno i neotuđivo pravo svakog čovjeka i ono znači i pravo na život još nerođenog djeteta.

Neotuđivo je pravo svakog naroda, svake etničke i jezične skupine na školovanje, informiranje i komuniciranje na svome materinskome jeziku, i na vlastite nastavne planove i programe koji omogućavaju učenje vlastite povijesti i drugih nacionalnih posebnosti, ali i znanje o drugim narodima, njihovoj kulturi i posebnostima.

Čuvanje ljudskog okoliša držimo našom velikom odgovornošću prema budućim naraštajima. Zbog toga prihvaćamo korištenje prirodnih resursa u svrhu čovjekova boljitka, ali ne u opsegu u kojemu bi bila ugrožena sposobnost njihove obnove.

Demokracija

HDZ BiH čvrsto zagovara temeljna načela demokracije i potiče slobodno izražavanje svih zamisli u donošenju odluka, ali i podređivanje demokratskim putem donesenim odlukama i jedinstveno njihovo provođenje.

Načelom demokratskog odlučivanja trebaju biti prožeti svi oblici i sve razine društvenog i državnog života te međusobni odnosi državnih subjekata.

Obitelj

U središtu naše politike jeste obitelj kao temeljna zajednica društva koja se zasniva na braku i suodgovornosti majke i oca.

HDZ BiH je za posebnu društvenu skrb i zaštitu obitelji i materinstva kao jamca narodnog i moralnog rasta.

Sveukupno zakonodavstvo mora u potpunosti osigurati potrebnu zaštitu obitelji.

Svjesni sudbinske važnosti demografskog preporoda, dajemo potporu pronatalitetnoj populacijskoj politici te se zalažemo za konkretne mjere u zaštiti materinstva, povoljne stambene kredite i namjenske stanove, stimulativne dječje dodatke, povećanje porodiljske nadoknade te povećanje broja odgovarajućih ustanova za skrb o djeci.

Mladež

HDZ BiH, kao stranka koja promiče slobodu i samoodgovornost, posebno potiče mlade ljude na međuljudsku, tolerantnu i solidarnu djelatnost u kojoj će svoju kreativnost uložiti u razvitak i traženje novih putova. U razvoju svoje osobnosti na

svom životnom putu mladi moraju imati pomoć i potporu.

Odnos HDZ-a BiH prema mladima temelji se na povjerenju i optimalnom uključivanju mladeži u političku, gospodarsku i svaku drugu vrstu izgradnje politički stabilnog i sigurnog društva i države, na temelju njihovih interesa, mogućnosti i naobrazbe.

Posebno se zauzimamo za aktivnu politiku zapošljavanja mladih, osmišljenu potporu mladim obiteljima te sustavnu skrb o mladim talentima i njihovo uključivanje u politički, gospodarski, kulturni i duhovni život.

Starije osobe

HDZ BiH se zauzima za optimalno zadovoljene svih potreba starijih osoba, uz podizanje razine kvalitete života, za sudjelovanje starijih ljudi u rješavanju pitanja vezanih uz uvjete vlastita života, te za njihovo sudjelovanje u svim segmentima društvenoga života za koje imaju sposobnost i interes.

Zalažemo se da skrb za starije osobe bude temeljena na načelu međugeneracijske solidarnosti, čovječnosti i ljubavi prema bližnjem.

Zauzimamo se da starija osoba ima pravo izbora skrbi, u obitelji ili ustanovi za starije osobe, pri čemu se zalažemo za izgradnju dostatnog broja domova za starije osobe.

Nužno je izvršiti temeljitu mirovinsku reformu koja bi trebala donijeti pozitivne učinke na rast domaće štednje, razvoj tržišta kapitala i sveukupan gospodarski rast.

Hrvatski branitelji

HDZ BiH duboko poštuje i štiti čast, ponos, ugled i dostojanstvo hrvatskih branitelja i Domovinskog rata i odlučno će se suprotstaviti svim pokušajima kriminaliziranja Hrvatskog vijeća obrane kao legalne, organizirane i obrambene vojne sile hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini

Odlučno ćemo se suprotstavljati pokušajima krivotvorenja povijesne istine o Domovinskom ratu i pokušajima krivotvorenja cjelokupne novije povijesti.

Hrvatska demokratska zajednica BiH smatra da je temeljna vrijednost Domovinskog rata obrana slobode i jednakopravnosti hrvatskoga naroda u tro nacionalnoj Bosni i Hercegovini.

Držimo svojom dužnošću osigurati trajnu i punu skrb za sve hrvatske branitelje, a posebice za obitelji poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja, te ranjene i oboljele hrvatske branitelja i njihove obitelji.

Crkve i vjerske zajednice

HDZ BiH svojim prioritetima drži jasno reguliranje prava i položaja crkava i vjerskih zajednica kojima se mora omogućiti slobodno i neovisno djelovanje.

Istovremeno ustrajavamo u nastojanjima da se ugovorno reguliraju odnosi države s Katoličkom crkvom, drugim crkvama i vjerskim zajednicama te izvrši povrat oduzete imovine.

U svakodnevnim društvenim odnosima nužno je osigurati trajan dijalog i međusobno uvažavanje.

Bosna i Hercegovina

Daytonski mirovni sporazum je zaustavio rat i omogućio mir pod patronatom međunarodne zajednice, ali nije osigurao izgradnju demokratske i samoodržive Bosne i Hercegovine.

Više od petnaest godina nakon potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma, asimetrično državno ustrojstvo, konfuzna rješenja unutarnjeg ustrojstva i nefunkcionalnost institucija vlasti, kao i velike ovisnosti o odlukama i nazočnosti institucija međunarodne zajednice, i danas određuju političku sliku BiH i onemogućavaju njezin daljnji napredak.

Dosljedno zalaganje HDZ-a BiH za ustavni i administrativno-teritorijalni preustroj Bosne i Hercegovine i opravdano zahtijevanje da se uđe u proces dogovornog preustroja Bosne i Hercegovine i osiguranja pune ustavne i stvarne jednakosti sva tri konstitutivna naroda, zbog čega su Hrvati često i sankcionirani, danas je rezultiralo sve glasnijim zahtjevima i drugih političkih stranaka, ali i konkretnim zaključcima i ocjenama relevantnih tijela međunarodne zajednice o dotrajalosti daytonskih rješenja i potrebi nužnog preustroja Bosne i Hercegovine te donošenja novog Ustava Bosne i Hercegovine.

Rezolucije Europskog parlamenta, Vijeća Europe i UN-a, ali i velikog broja istaknutih međunarodnih čimbenika, daju nam za pravo da ustrajemo u nastojanjima da se Bosna i Hercegovina uredi po mjeri sva tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini.

Zalažemo se da Bosna i Hercegovina bude demokratska, decentralizirana i država socijalne pravde, jednakih i standardiziranih kolektivnih prava naroda i

pojedinačnih prava građana, što danas nažalost nije.

Asimetrično državno ustrojstvo dva entiteta-tri konstitutivna naroda zasigurno je jedan od temeljnih uzroka nefunkcionalnosti države i njezinih institucija, što prati i odsustvo očekivanih pomaka u gospodarsko-socijalnoj sferi, te izravno utječe na sve složeniji ukupni položaj hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini.

HDZ BiH se zalaže za Bosnu i Hercegovinu kao državnu zajednicu triju potpuno ravnopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda Hrvata, Srba i Bošnjaka organiziranu na tri razine vlasti. Svaka od tri razine trebala bi imati zakonodavnu, sudsku i izvršnu vlast.

Srednju razinu vlasti treba ustrojiti s najmanje tri ustavno administrativne jedinice (teritorijalne), a Sarajevo kao glavni grad BiH ustrojiti kao distrikt.

Ustavno administrativne jedinice s mogućnošću diskontinuiteta teritorija, utemeljiti na nacionalnom, gospodarskom i kulturnom načelu s istovjetnim načinom definiranja i ostvarivanja prava naroda, nacionalnih manjina i građana.

Zalažemo se za funkcionalnu državu jasno definiranih ovlasti i međusobnih odnosa i odgovornosti različitih razina vlasti.

Pripadnici nacionalnih manjina moraju uživati sva prava na temelju najviših europskih standarda i Povelje Ujedinjenih naroda.

Pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, NATO-u i drugim euroatlantskim integracijama vrhunski su prioriteti politike HDZ-a BiH jer su jamstvo dugoročne političke stabilnosti Bosne i Hercegovine te gospodarskog i socijalnog napretka.

Pravna država

Pravna država je glavni uvjet, a istovremeno i oslonac, svakog demokratskog društva. Njezina glavna zadaća sastoji se u osiguranju pravne sigurnosti sa svrhom funkcionalnog održavanja ustavnopravnog poretka, unutarnje sigurnosti i osiguranju temeljenih vrednota demokratskog poretka, sloboda i prava čovjeka.

Opredijeljeni smo za cjelovitu, pravednu i dosljednu restituciju u BiH.

Potrebno je uspostaviti čvrste mehanizme demokratskog nadzora kako bi se spriječila zlouporaba pravnog sustava u progonu pojedinca ili skupine zbog političkog mišljenja, pripadnosti narodu ili nacionalnoj manjini, vjerskog opredjeljenja i sličnog bez zakonskog temelja.

Poštujući kao vrhovno načelo jednakost svih građana pred zakonom, zalažemo se za učvršćenje vjerodostojnosti i jačanje povjerenja građana u sve institucije vlasti u Bosni i Hercegovini.

Dioba vlasti

HDZ BiH se zauzima za punu i cjelovitu provedbu razdiobe zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti.

Zauzima se također za funkcioniranje svake od njih na temelju Ustava i zakona zasebno i koordinirano djelujući u državnom sustavu u interesu naroda i građana BiH.

Obrambena i sigurnosna politika

Zauzimamo se za stručan i profesionalan pristup zaštiti sigurnosti kroz ustavne i

zakonite institucije i djelotvoran sustav građanskog i parlamentarnog nadzora nad institucijama u sustavu sigurnosti, te usklađenost djelovanja svih njegovih posebnih sastavnica.

HDZ BiH smatra kako se u vojno-obrambenom aspektu sigurnosti treba uključivati i vezati u međunarodne sigurnosne procese i institucije kao što su Partnerstvo za mir, Euroatlantsko vijeće i NATO.

Oružane snage Bosne i Hercegovine moraju odražavati i održavati zastupljenost konstitutivnih naroda, te trajno osigurati prepoznatljivost Hrvatskog vijeća obrane kao jedne od sastavnica u racionalno dimenzioniranim oružanim snagama, sukladnim ekonomskim mogućnostima i realnim sigurnosnim procjenama.

HDZ BiH se zauzima za stalnu i odlučnu borbu protiv svih oblika terorizma, svjesni kako je terorizam problem planetarnih razmjera.

Ustroj sigurnosnih struktura treba temeljiti na Ustavnom ustroju države, demokratskog parlamentarnog nadzora i omogućavanja učinkovite i djelotvorne sigurnosti i zaštite prava i dostojanstva svakog pojedinca.

HDZ BiH smatra očuvanje svih vitalnih nacionalnih interesa hrvatskoga naroda sastavnim dijelom strategije obrane i sigurnosti na razini Bosne i Hercegovine.

Monetarna politika

Monetarna politika mora služiti stabilnosti valute i likvidnosti bankarstva.

Centralna banka BiH mora biti neovisna, ali ne i izvan nadzora Parlamentarne skupštine BiH.

Pravna sigurnost je jedna od temeljnih pretpostavki za zdravo financijsko tržište.

Porezna politika

HDZ BiH se zalaže za konzistentan porezni sustav i poreznu politiku koja teži poticanju ulaganja u nove investicije, u kreativnost i inovativnost poduzetnika.

Porez na dodanu vrijednost treba kreirati kako bi omogućio normalno funkcioniranje države i bio pravedan i podnošljiv svim socijalnim kategorijama društva.

Javnu potrošnju treba postupno smanjivati, imajući u vidu da je veliki problem u strukturi javni rashoda.

Svi proračuni trebaju biti uravnoteženi i usklađeni s realnim mogućnostima gospodarstva i poreznih obveznika.

Trošenje proračunskog novca mora biti podložno demokratskom nadzoru i raspodjeli koja omogućava ravnomjeran razvoj svih područja na koja se odnosi.

Državna uprava i lokalna samouprava

HDZ BiH se zalaže za ravnotežu između državne uprave i lokalne uprave i samouprave u decentraliziranoj Bosni i Hercegovini na načelima Europske povelje o lokalnoj samoupravi

Lokalna uprava i samouprava se moraju maksimalno približiti građanima koji kroz njih moraju imati samostalnost u odlučivanju u svim poslovima lokalnog značenja koja ustavom i zakonom nisu stavljena u nadležnost županijskih i drugih državnih tijela vlasti.

Zalažemo se za jačanje ovlasti jedinica lokalne uprave i samouprave u decentrali-

ziranoj Bosni i Hercegovini, te financijsko, organizaciono i funkcionalno jačanje općina i gradova, sukladno Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi.

Zauzimamo se za uravnotežen razvitak svih područja Bosne i Hercegovine.

Zauzimamo se za uređenje Mostara, Travnika i Banje Luke na istim načelima, te preustroj Sarajeva, glavnog grada BiH, kao distrikta.

Povratak

HDZ BiH se zalaže za pravo povratka svih prognanih i izbjeglih u svoje domove bez ikakva uvjetovanja.

Provedba povratka, odnosno Aneksa 7. Daytonskog mirovnog sporazuma, ne može biti politička procjena po potrebi političkog trenutka nego obveza svih da stvaraju uvjete za potpuni održivi povratak.

Stvaranje sigurnosnih, političkih, gospodarskih i socijalnih uvjeta svakako su ključne pretpostavke za osiguranje održivog povratka te jedan od bitnih uvjeta za postizanje pune političke stabilnosti BiH.

Sa svrhom ostvarivanja povratka i sudbinske važnosti demografskog preporoda, Predsjedništvo HDZ-a BiH odredit će nositelja izrade demografske studije hrvatskog puka u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

Politika zapošljavanja

Smanjenje nezaposlenosti, otvaranje novih radnih mjesta i podizanje životnog standarda jedan je od najznačajnijih prioriteta HDZ-a BiH.

Cilj je puna zaposlenost.

Cjelina gospodarske politike treba služiti otvaranju novih radnih mjesta, osobito za mlade, visoko obrazovane nezaposlene osobe i razvojačene branitelje.

Socijalna politika

HDZ BiH drži da je u razdoblju brzih gospodarskih i društvenih promjena potrebna poštena i humana socijalna država koja omogućava solidarnost generacija, socijalno partnerstvo i zaštitu slabih i nemoćnih.

Socijalna pravednost i društvena solidarnost i čovječnost trebaju biti temelji socijalne politike.

Pravedna socijalna politika mora osigurati pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba slabim, nemoćnim i drugim zbog nezaposlenosti ili nesposobnosti za rad nezbrinutim građanima, obiteljima koje imaju tjelesno i duševno oštećenu i socijalno zapuštenu djecu, invalidnim osobama, djeci bez roditelja i onoj djeci za koju roditelji ne skrbe.

Svatko je svojim radom, prihodima i imovinom dužan pridonijeti sprječavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članove svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji ne mogu sami o sebi skrbiti.

Zdravstvo

Zdravstvo i zdravstveni sustav jedna je od najznačajnijih sastavnica socijalne stabilnosti i ravnopravnosti svih građana.

Držimo da na crti izgradnje Bosne i Hercegovine kao socijalne države, kroz neop-

hodne reforme zdravstvenog sustava, treba osigurati i održati i načelo solidarnosti u zdravstvenom sustavu.

Posebno treba skrbiti za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih, branitelja, invalida, djece i ljudi starije životne dobi.

HDZ BiH smatra ključnim osigurati dugoročno održivo financiranje zdravstva i definiranje opsega prava iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja.

Javno zdravstvo i preventivna zdravstvena zaštita su područja za koja je dokazan najpovoljniji odnos između financijskih izdvajanja i učinaka za zdravstveno stanje pučanstva pa te oblike zdravstvene skrbi valja posebno poticati.

Primarnu zdravstvenu zaštitu i službe hitne medicinske pomoći treba ustrojiti tako da u cijeloj državi, bez obzira na lokalne specifičnosti, budu podjednako dostupne na svakom mjestu i svakom bolesniku, kako bi on u svako vrijeme mogao dobiti pravodobnu i odgovarajuću medicinsku pomoć.

Kategorizacijom bolnica potrebno je ujednačiti kriterije vrjednovanja pruženih zdravstvenih usluga, poboljšati dostupnost bolničkih usluga kao i očuvati i povećavati kvalitetu zdravstvenih usluga.

Gospodarstvo

Prvom pretpostavkom za zaustavljanje dramatičnog produbljivanja sadašnje gospodarske i socijalne krize, te za pokretanje uspješnog gospodarskog razvitka držimo povratak samopouzdanja i vjere u vlastite snage.

Svoju gospodarsku politiku čiji je konačni cilj dostizanje stupnja gospodarske razvi-

jenosti u zemljama Europske unije, HDZ BiH temelji na ovim načelima:

- razvijati socijalno tržišno gospodarstvo utemeljeno na uravnoteženim interesima i partnerstvu radnika, poduzetnika i države;
- gospodarski rast i razvitak temeljiti na povećanju proizvodnje i izvoza i korištenju potencijala relativno očuvanog okoliša;
- na ulaganju u znanost, obrazovanje i nove tehnologije te poticanje realnih investicija utemeljenih na domaćem i inozemnom kapitalu jeste ključ dugoročnog i stabilnog gospodarskog napretka;
- osigurati stabilan pravni i politički okvir koji će biti poticajan za nove investicije i novo zapošljavanje u dinamičnom socijalnom tržišnom gospodarstvu;
- uspostaviti sustav odgoja i naobrazbe koji će osposobljavati mlade ljude za poduzetništvo;
- osigurati sustav stabilne opskrbe energentima i izgraditi potrebnu prometnu infrastrukturu;
- sklapati međunarodne ugovore koji će biti poticajni za izvoz bosanskohercegovačkih proizvoda na inozemno tržište;
- osigurati makroekonomsku stabilnost;
- sveukupna gospodarska politika mora biti usmjerena ka ravnomjernom razvitku svih krajeva zemlje;
- bitan čimbenik gospodarske stabilnosti jeste i stabilan bankarski sustav u kojemu ne smije biti monopolističkog utjecaja, odnosno bankarski sustav koji će omogućiti da štednja građana posluži razvitku gospodarstva;
- potrebno je žurno uspostaviti efektivan sustav kontrole i ograničenja inozemnog zaduživanja;
- svojim znanjem iskustvom i kapitalom, bosanskohercegovačko iseljništvo može i treba biti snažan čimbenik u obnovi i razvitku gospodarstva;
- obrtništvo, dinamično i prilagodljivo malo i srednje poduzetništvo, u promjenjivom gospodarskom okruženju mogu i trebaju biti nositelji gospodarskog napretka;
- turizam, povezan s uslužnim djelatnostima i poljoprivredom jedna je od najperspektivnijih grana gospodarstva;
- u procesu privatizacije energetskog sektora, zbog sveukupne gospodarske sigurnosti i stabilnosti država mora zadržati kontrolne udjele;
- načelo konkurencije mora biti dominantan oblik odnosa na tržištu, a načelo regulacije treba primjenjivati samo gdje je to nužno radi opće gospodarske stabilnosti;
- svrhovit razvitak poljoprivrede i svekoliki boljitak sela i seljaka, uz stalnu skrb i potporu države, jedan su od važnijih uvjeta političke i socijalne stabilnosti, a i sveukupne obnove bosanskohercegovačkog društva;
- izgradnja autocesta, brzih cesta, modernizacija i rekonstrukcija postojećih cesta, te modernizacija i razvitak željezničkog i zračnog prometa jedna

su od temeljnih pretpostavki za opći razvitak gospodarstva i jedan od prioriteta HDZ-a BiH;

- prehrambena, farmaceutska, drvna i metalna industrija moraju svojim finalnim proizvodima osvojiti više prostora na europskom i svjetskom tržištu;
- graditeljstvo spada u najznačajnije grane gospodarstva uopće i predstavlja važan čimbenik u socijalnom životu zemlje, prije svega u sektoru stambene izgradnje i izgradnje infrastrukturnih objekata;
- smanjivanje birokratskih prepreka za dobivanje građevinskih dozvola i drugih službenih potvrda, dodjeljivanje lokacija za gradnju stambenih objekata i ubrzanje procedura, uz olakšanje poslovanja u ovoj bitnoj gospodarskoj oblasti, dovest će i do smanjenja bespravne gradnje;
- ubrzano sređivanje stanja u zemljišnoknjižnom sustavu, što podrazumijeva nove katastarske izmjere i novi zemljišnoknjižni i katastarski sustav prenesen u informacijski sustav, uz potrebnu edukaciju osoblja, geodetskih stručnjaka, odvjetnika i građana, sigurno će doprinijeti rastu gospodarskih ulaganja i razvoju gospodarstva u cjelini.

Vanjska politika

Temelj vanjske politike HDZ-a BiH jeste volja za ostvarenjem mira u slobodi i razumijevanju među narodima. U tu svrhu HDZ BiH želi jačati dobre odnose sa svim zemljama koje prihvaćaju suradnju na ravnopravnim temeljima.

HDZ BiH se zalaže za ulazak Bosne i Hercegovine u europske i euroatlantske političke, gospodarske i vojno-sigurnosne integracije uz zaštitu nacionalnih i državnih interesa.

Mir i sigurnost u međunarodnim razmjerima pored vojne sigurnosti podrazumijevaju i međunarodnopravnu zaštitu ljudskih, građanskih i etničkih prava, smirivanje etničkih i vjerskih sukoba, sprječavanje i otklanjanje ekoloških razaranja, te borbu protiv terorizma i svih oblika organiziranog međunarodnog kriminala.

Prioritet Bosne i Hercegovine je punopravno članstvo u Europskoj uniji.

Europu razumijevamo kao kontinent čije narode, unatoč svim nacionalnim, političkim, kulturnim i gospodarskim razlikama povezuje zajedničko povijesno i civilizacijsko-uljudbeno naslijeđe i zajednički rad na budućnosti.

Jedinstvo Europe treba postojati na načelima poštivanja različitosti, partnerstva i ravnopravnosti.

Sigurnost u Europi moguće je postići samo zajedničkim naporima.

Iseljeništvo

HDZ BiH je posebno odgovoran i senzibilan prema Hrvatima u inozemstvu.

Svjesni značajnoga doprinosa hrvatskih iseljenika u pogledu razumijevanja među narodima i njegovanja međunarodne i međudržavne suradnje, zalažemo se za aktivno očuvanje nacionalnoga, duhovnoga i kulturnog identiteta hrvatskoga iseljeništva iz BiH.

Posebno zastupamo i promičemo povije-

snu istinu da je za obranu slobode hrvatskoga naroda u BiH zaslužno i hrvatsko iseljništvo.

Jačanje veza i ostvarivanje pune suradnje s iseljništvom svakako će doprinijeti i povećanju interesa iseljništva za ukupne političke prilike u BiH te aktivnije sudjelovanje u političkom i gospodarskom životu BiH.

Odnosi s Republikom Hrvatskom

Zbog povijesne i zemljopisne povezanosti Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, te zbog činjenice da u ove dvije države živi najveći broj hrvatskoga naroda, odnosi između dviju država trebaju biti posebno dobri i prijateljski.

HDZ BiH se zalaže za produbljenje i izgradnju tih odnosa, te ćemo ustrajati na uspostavi što tješnjih diplomatskih, gospodarskih, kulturnih i drugih oblika suradnje BiH i RH.

Republika Hrvatska kao jedna od potpisnica Daytonskog mirovnog sporazuma mora imati aktivniju ulogu u njegovoj provedbi, ali i u pitanjima koja se tiču njegova redefiniranja i izgradnji političkih odnosa u Bosni i Hercegovine koji trebaju dovesti do stabiliziranja političkih prilika.

Ustavna obveza Republike Hrvatske da skrbi o Hrvatima u Bosni i Hercegovini dodatno nas obvezuje na obostrano razvijanje odnosa u interesu hrvatskoga naroda u obje države.

HDZ BiH daje punu potporu dvojnog državljanstvu kao europskoj demokratskoj praksi i bez uvjeta ispisivanja iz bosanskohercegovačkog državljanstva.

Znanost i tehnologija

Bosna i Hercegovina zaostaje u primjeni visokih i novih tehnologija posebno u primjeni i proizvodnji proizvoda kojima se mogu osigurati specifični tržišni uspjesi na svjetskim tržištima.

HDZ BiH smatra kako je nužno izraditi državnu strategiju znanstvenog i tehnološkog razvitka koja mora voditi računa o svim uočenim zaprekama i slabostima i istodobno uz potrebno povećanje proračunskog izdvajanja osigurati stvarni pomak u znanosti, razvojno-istraživačkim projektima i novim tehnologijama.

HDZ BiH pruža snažnu potporu inicijativi za osnutak Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u BiH.

Sveučilište – visoko obrazovanje

HDZ BiH se zalaže za akademsku slobodu i autonomiju svih sveučilišta u BiH, za slobodu istraživanja i nastave, kao i omogućavanje Sveučilištu da samo odlučuje o načinu i putu ostvarivanja svojih zadaća.

HDZ BiH drži da Sveučilište treba promatrati kao jedinstven i cjelovit sustav s uravnoteženom pozornošću prema svim sveučilišnim djelatnostima i u svim znanstvenim područjima, poljima i granama.

Zalažemo se za opstojnost i dalji prosperitet Sveučilišta u Mostaru uz primjenu hrvatskih nastavnih planova i programa s nastavom na hrvatskom jeziku.

U preustroju Sveučilišta nužno je ugraditi i slijediti temeljna načela Bolonjskog procesa, te otvaranjem odjela izvan sjedišta olakšati studiranje i omogućiti studiranje studentima koji u drugim okolnostima to ne bi mogli.

Uz ovaj temeljni cilj, zalažemo se za razvoj i promicanje znanstvenoga, stručnog i umjetničkog rada na svim područjima, te visokoškolsku naobrazbu mladih stručnjaka u jedinstvu nastave i istraživanja.

Sveučilište mora biti most za prijenos svjetskih iskustava i rezultata u procesu europskih i globalnih integracija, s posebnom ulogom u reintegraciji mladeži i stručnjaka iz iseljenišтва.

Predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo

Hrvatski jezik i nacionalni obrazovni program najznačajnija su izvorišta vlastite samobitnosti.

Sukladno europskim dostignućima, kao i svim relevantnim međunarodnim konvencijama, držimo kako je neotuđivo pravo svakog naroda, pa i hrvatskoga, školovanje na svome materinskom jeziku i po vlastitim nastavnim planovima i programima koji omogućuju učenje vlastite povijesti i drugih nacionalnih posebnosti.

Poštujući kulturne, jezične i obrazovne posebnosti konstitutivnih naroda u BiH, te ustavna prava učenika i roditelja za slobodnim izborom škole, jezika i nastavnog plana i programa, bez obzira na nacionalnu pripadnost, HDZ BIH drži da ostvarenje tih temeljnih prava i sloboda ničim ne doprinosi segregaciji pojedinaca i naroda, nego naprotiv, to onemogućuje jezičnu i kulturnu diskriminaciju i asimilaciju jednog naroda od drugog naroda, te oduzimanje njegovih ustavnih prava na vlastito školstvo, nastavu, programe i udžbenike na svome jeziku.

HDZ BiH se zalaže za značajne promjene u sustavu odgoja i naobrazbe.

Potencijale toga sustava potrebno je maksimalno iskoristiti za sveukupni napredak zemlje populacijsku obnovu, povećanje učinkovitosti gospodarstva i društvenih djelatnosti, inovativne aktivnosti i otvaranje novih radnih mjesta, te stvaranje visokokvalitetnih znanstvenih, tehnoloških i kulturnih dobara.

Nužno je osigurati kontinuirano godišnje povećanje izdvajanja za predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo kako bi se uz moderniziranje nastave osiguralo podizanje materijalnog, socijalnog i profesionalnog statusa odgojitelja, učitelja i profesora.

Potrebno je potaknuti žurno povećanje broja i kapaciteta ustanova predškolskog odgoja koji uz povećanje obuhvata djece treba doprinijeti stvaranju podjednakih polaznih šansi svoj djeci (kreativni razvoj, učenje stranih jezika i sl).

Programne osnovnih (obveznih) i srednjih škola treba osloboditi od nepotrebnih i neproduktivnih sadržaja i utemeljiti ih na općim pismenostima potrebnima za život u 21. stoljeću.

Programne srednjih škola nužno je osuvremeniti radi stjecanja suvremene opće i stručne naobrazbe, dostatne za nastavak studija ili zapošljavanje na radnim mjestima sa suvremenim tehnologijama.

U nastavne planove i programe svih stupnjeva izobrazbe treba ugraditi temeljne vrijednosti nacionalnoga identiteta, pripadnost zapadnoeuropskom kulturnom krugu i svjetskoj zajednici, opća prva čovjeka i djeteta, a posebno pravo na slobodu savjesti i vjerskog odgoja, te načela zaštite okoliša.

Nužno je urediti izdavanje udžbenika i ostalih izvora znanja tako da sadržajem, cijenom budu dostupni svima i distribucijom budu prirodna sastavnica obrazovne djelatnosti.

Opremljenost škola nastavnom opremom treba uskladiti s promjenama u nastavnim programima (opremanje informatičkom opremom, suvremenim kabinetima, laboratorijima i sl).

Usporedo s razvojem institucionalnog školstva nužno je snažnije poticati razvitak svih oblika obrazovanja odraslih radi lakšeg i što bržeg zapošljavanja golemog broja nezaposlenih i promjene loše strukture obrazovanosti odraslog stanovništva.

Kultura i kulturno-povijesno nasljeđe

HDZ BiH pridaje veliku važnost kulturi i zalaže se za potpunu slobodu umjetničkog stvaralaštva, svjesni uloge koju je kultura imala i ima u razvoju i očuvanju identiteta hrvatskoga naroda.

Zalažemo se za dijalog i međunarodnu kulturnu suradnju.

Posebice se zalažemo za očuvanje baštine i njezino prožimanje s modernim senzibilitetom, te za stalnu skrb o duhovnoj i materijalnoj baštini.

HDZ BiH će posebice skrbiti o kulturnim i znanstvenim institucijama, te očuvanju kulturnog naslijeđa i kulturnih institucija hrvatskog naroda.

Šport

Šport je sastavni dio kulture života, opće naobrazbe i odgoja te značajan čimbenik

u očuvanju zdravlja u svim razdobljima čovjekova života.

Zalažemo se za što veću prisutnost športa u školama i na fakultetima, za amatersko djelovanje u športskim udrugama, za športske aktivnosti svih slojeva društva.

Kada je u pitanju vrhunski šport, smatramo da država mora izvršavati svoj dio obveze potpore, prije svega omogućavanjem razvoja mladih talenata.

Mediji

Hrvatska demokratska zajednica BiH drži da pravo na informaciju spada u temelje demokracije, a iz toga proistječe naša puna potpora slobodi medija koji imaju ogromno značenje u modernome društvu.

U sklopu pune slobode mišljenja i govora u tisku i elektroničkim medijima mora se poštivati obveza iznošenja istine i čuvanja ljudskoga dostojanstva svakog pojedinca.

Zalažemo se za različitost medijske ponude i zdravu tržišnu konkurenciju kao i za sprječavanje medijske manipulacije i monopola .

HDZ BiH se zalaže za radiotelevizijski kanal na hrvatskome jeziku u okviru javnog RTV sustava na području BiH .

Slobodni mediji omogućuju stvaranje javnog mnijenja i putem odgovornog rada pridonose kontroli državne vlasti. Stoga su mediji i politički čimbenik u punom smislu te riječi i zbog svog utjecaja na javnost nose visok stupanj odgovornosti za opće dobro.

Ekologija

HDZ BiH podržava zdrav život, okoliš i

zdravlje u skladu s Europskom poveljom o okolišu i zdravlju. Smatramo svojom obvezom djelovati na zaštiti, stvaranju i očuvanju zdravog okoliša zbog odgovornosti prema sadašnjim i budućim naraštajima.

Zauzimamo se za povećanje svijesti o očuvanju okoliša te ekološkijsku edukaciju koja treba obuhvatiti sve slojeve pučanstva u čemu prvenstvenu ulogu moraju imati odgojne i obrazovne ustanove te mediji jer je to jedno od prvotnih egzistencijalnih pitanja suvremene civilizacije, izravno povezano s temeljnim pravima čovjeka na život.

Zaključak

HDZ BiH je bio i ostaje stožernom strankom hrvatskoga naroda u BiH. Snaga HDZ BiH jest u prepoznavanju, dosljednoj i ustrajnoj političkoj borbi za ostvarivanje vitalnih interesa Hrvata u BiH i stvaranju uvjeta za sveopći boljitak.

HDZ BiH je stranka hrvatskog narodnog povjerenja, i tu poziciju je izborio i potvrdio na svim dosadašnjim parlamentarnim izborima.

HDZ BiH namjerava tu poziciju i zadržati.

Stoga ćemo raditi na daljnjem profiliranju u modernu političku stanku s prepoznatljivim zapadnoeuropskim značajkama, s efikasnim unutarnjim ustrojem, suvremenim političkim iskazom, dizajnom i političkim marketingom.

Posebnu pozornost u idućem razdoblju posvetit ćemo jačanju infrastrukture Stranke, odgovornosti članova i dužnosnika, razmjeni informacija po vertikali i horizontali stranačkog ustroja te hijerar-

hijskom upravljanju u provođenju donesениh odluka.

Na svim razinama vlasti organizirat ćemo efikasne koordinacije kao i koordinacije po važnim oblastima života odgovornih i kompetentnih osoba sa svih razina.

Ostajemo i dalje otvoreni za svaku dobrotamjernu suradnju sa svim organizacijama iz BiH, R Hrvatske i svijeta u ravnopravnim odnosima sa svrhom stvaranja uvjeta za bolji život i očuvanje života.

Međutim, u osnovici naše političke pragmatike uvijek ostaje isti cilj: osiguranje hrvatske opstojnosti u BiH; očuvanje integriteta hrvatske nacije i hrvatskoga narodnosnog bića u zajedničkoj državi triju suverenih, ravnopravnih i konstitutivnih naroda na cijelom njezinu teritoriju; izgradnja suverene i suvremeno ustrojene, gospodarski i socijalno prosperitetne, pravne i decentralizirane države BiH na čijem će se cijelom području sukladno europskim i UN poveljama i konvencijama poštivati ljudska, narodna, građanska i manjinska prava.

Ur. br: I-01-84/11.

Mostar, 13. svibnja 2011. godine

PREDSJEDNIK

Dr. Dragan Čović

Dosljedni i ustrajni u provođenju Programa Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine:

- potvrđujući svoju privrženost cjelovitosti, suverenitetu i teritorijalnom integritetu BiH;
- odlučni u izgradnji samoodržive, decentralizirane i demokratske Bosne i Hercegovine, domovine jednakopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda i svih njezinih građana;
- opredijeljeni za europske i euroatlantske integracije, regionalnu suradnju i ukupan razvitak dobrosusjedskih odnosa sa svim državama u regiji; te
- svjesni nezamjenjive povijesne uloge, pozicije i doprinosa hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini, ukupnom razvitku i prosperitetu Bosne i Hercegovine,

na temelju Programa Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine usvojeno-ga na X. saboru HDZ-a BiH, iskazujući političku dosljednost u vlastitom promišljanju Bosne i Hercegovine, izgradnji i jačanju demokratskih načela, vladavini prava te pošti-vanju ljudskih sloboda, mi sudionici XI. sabora HDZ-a BiH, donosimo

PROGRAMSKU DEKLARACIJU

HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine smatra da je Bosna i Hercegovina jedino moguća, upravljiva i održiva kao državna zajednica triju potpuno ravnopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda Hrvata, Srba i Bošnjaka, a što se može ostvariti novim ustavnim i administrativno-teritorijalnim preustrojem Bosne i Hercegovine, te nužnim izmjenama Izbornog zakona kojim će se osigurati izbor legitimnih predstavnika sva tri konstitutivna naroda u tijelima vlasti.

Želimo da Bosna i Hercegovina bude demokratska, decentralizirana i pravna država koja će funkcionirati na temeljima pune ustavne i stvarne jednakopravnosti Hrvata, Bošnjaka i Srba kao konstitutivnih naroda i svih njezinih građana, u kojoj se vlast uspostavlja temeljem slobodnih i demokratskih izbora poštujući većinski izborni legitimitet unutar sva tri konstitutivna naroda

Nedopustivo je kršenje ustavnih odredbi o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ne-

giranje izborne volje hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini, kao i nezakonito i neustavno formiranje vlasti u Federaciji BiH i županiji Središnja Bosna, čime je Bosna i Hercegovina dovedena u najveću krizu od njezinog nastanka čije razmjere ugrožavaju temelje BiH i njezin opstanak kao države.

Posebno opasnim i neprihvatljivim smatramo suspendiranje odluka i derogiranje ustavnih i zakonitih tijela Bosne i Hercegovine, čime je doveden u pitanje ustavni poredak, funkcioniranje pravne države i ukupan legalitet i legitimitet posljednjih općih izbora kao temelja demokracije.

Tražimo povlačenje Odluke visokog predstavnika Valentina Inzka o suspenziji Odluke Središnjeg izbornog povjerenstva kao i svih ranijih odluka kojima je mijenjan Ustav F BiH i povrijeđena ljudska prava.

Pristupanje Bosne i Hercegovine europskim i euroatlantskim integracijama prioritet je politike HDZ-a BiH, jer su jamstvo dugoroč-

ne političke stabilnosti Bosne i Hercegovine te gospodarskog i socijalnog napretka.

Neovisne, nepristrane i snažne institucije pravne države glavni su temelj svake demokratske države i poretka i jamac su slobode i prava čovjeka i jednakosti svih građana pred zakonom, te jedini put ka vraćanju vjerodostojnosti i jačanja povjerenja građana u sve institucije vlasti u Bosni i Hercegovini.

HDZ BiH će i dalje poštovati i štiti čast, ponos, ugled i dostojanstvo hrvatskih branitelja i Domovinskog rata te se odlučno suprotstaviti svim pokušajima kriminaliziranja HVO-a, krivotvorenja povijesne istine o Domovinskom ratu i cjelokupne novije povijesti.

HDZ BiH smatra da su hrvatski jezik i obrazovni sustav na hrvatskom jeziku i programu neotuđivo pravo hrvatskoga naroda i najznačajnije izvorište vlastite samobitnosti i opstojnosti.

Očuvanje stabilnosti i daljnjeg razvitka Sveučilišta u Mostaru naš je primarni cilj.

Zalažući se za punu slobodu izražavanja mišljenja i govora, tiska i elektroničkih medija, HDZ BiH smatra da pravo na informaciju spada u temelje demokracije, uz poštivanje istine i očuvanja ljudskog dostojanstva.

HDZ BiH se zalaže za radiotelevizijski kanal na hrvatskome jeziku u okviru javnog RTV sustava BiH.

HDZ BiH drži kako je u vrijeme ekonomske krize, gospodarskih i društvenih promjena potrebna poštena i humana socijalna država koja omogućava solidarnost generacija, socijalno partnerstvo i zaštitu slabih i ne-moćnih.

HDZ BiH se zalaže za pravo povratka svih prognanih i izbjeglih u svoje domove bez

ikakva uvjetovanja, uz stvaranje bolje sigurnosti, političkih, gospodarskih i socijalnih uvjeta, koji su ključni za osiguranje održivog povratka.

Razvijanje svestranih i bliskih odnosa s Republikom Hrvatskom u interesu je hrvatskoga naroda u obje države te će HDZ BiH posebno djelovati na razvitku i učvršćivanju tih odnosa.

Pluralizam i demokracija u hrvatskom narodu ne smiju biti prepreka strankama s hrvatskim predznakom da ostvaruju nužnu suradnju i dogovaraju djelovanje, sa svrhom ostvarenja vitalnoga nacionalnog interesa hrvatskoga naroda.

Pozivamo sve stranke s hrvatskim predznakom, kao i sve institucije hrvatskoga naroda, na bolji i sadržajniji dijalog.

Pozivamo sve političke subjekte i institucije međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini na zajedničko djelovanje u izgradnji sigurne, stabilne, samoodržive, prosperitetne i europske Bosne i Hercegovine na načelima pune ustavne i institucionalne jednakopravnosti tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini i ravnopravnosti građana u ostvarivanju temeljnih ljudskih prava i jednakosti pred zakonom .

Ur. br: I-01-85/11.

Mostar, 13. svibnja 2011. godine

PREDSJEDNIK

Dr. Dragan Čović

